

nando, secundum quod personas & causas, loca & tempora videris postulare. Hæc erit, te duce, te adjuvante, & dirigentibus bonis Pastoribus, via quam sequar, ut justitiam diligens, ad pacem autem prudenter proclivior, securus ad te perveniam; & omnibus, quoad fas erit, omnia factus, eos tibi in æternum lucrificiam.

REFLEXIO XXV.

Firmissima Ecclesiæ Romanæ, & sanæ doctrine adhesio.

Beatus est Simon Bar-jona; quia caro & sanguis non revelabit tibi, sed Pater meus qui in cælis est; & ego dico tibi: quia tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & portæ inferi non prævalebunt adversus eam, & tibi dabo claves regni cælorum; & quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in cælis, & quodcumque solveris super terram, erit solutum & in cælis. Pasce agnos meos; pasce oves meas. Ego autem rogavi pro te Petre, ut non deficiat fides tua; & tu aliquando conversus, confirma fratres tuos. Ecclesia Romana omnium Ecclesiarum mater est & magistra. (a) Una fides, unus Dominus, unus Pastor. Una est fidelium universalis Ecclesia, extra quam nullus omnino salvatur. (b) Quænam ergo justa præscindendæ unitatis causa esse potest? (c) Qui habet aures audiendi audiat; & qui potest capere, capiat.

II. Nolite omni spiritui credere, sed probate spiritus si ex Deo sint. Veniet illud tempus cum sanam doctrinam non sustinebunt; ecce jam venit: multi enim prophetæ exierunt in mundum. Qui novit Deum, audit nos. In hoc cognoscimus spiritum veritatis &

(a) Trid. Ses. 7. Can. 3. de Baptismo.

(b) Conc. Lat. 4. (c) S. Aug.

spiritum erroris. Qui vos audit, me audit; qui vos spernit, me spernit. Noli esse incredulus, sed fideis, & loquere, ex abundantia cordis, que decent sanam doctrinam; Dominus locutus est; Ecclesia Romana, columna, & firmamentum veritatis, locuta est: causa finita est. Igitur firmiter crede, bene vive; & nihil timeas, salvus eris.

Cum ergo Romana seu Apostolica sedes centrum sit ac vinculum unitatis & communionis catholicæ, juxta omnium catholicorum doctrinam, nùm catholicus haberi possim, si unitate fidei ac doctrinæ, cum ea conjunctus non essem? Erro; quidquid aliud suggerant schismatici, in eadem sum damnatione. Ecquid tandem audirem ego, segregatus ab unitate Ecclesiæ visibilis, cujus caput extat Christus, nisi ista formidabilia verba: Recede à me putre membrum; Ecclesiam audire noluisti, ethnice & pagane; justum est ut ab æterna fidelium communionem in æternum discedas; te diabolo spiritui erroris conjunxisti; stet in æternum à dextris tuis ipse diabolus.

Quid timeo, si hanc à Jesu & à fidelium communionem separationem non timeam? surgeret ne hæc schismaticorum & hæreticorum factio, ut mihi in inferno opitularetur?

Insuper, si Pater cœlestis revelavit Petro ejusque successoribus quæ mihi credenda proposuerunt; si Spiritus Sanctus in eis loquitur; si veritatem dicunt mihi, ut constat tamquam certissimum veræ fidei ac purioris doctrinæ signum & argumentum; quid est cur non crederem? quare dubitarem? Fides est quidem argumentum non apparentium; nonne tamen beati sunt illi qui non viderunt & crediderunt? Numquid portæ inferi prævalebunt adversus Romanæ Ecclesiæ fidem? Nonne testimonia quibus illa nititur, credibilia facta sunt nimis? O insensate! quis me adeo fascinarer ut

non obdrem veritati, adhærerem autem tot schismaticis & hæreticis, qui præsumptione, temeritate, libidine & malitia excæcati, ac in reprobum sensum traditi, depravant scripturas ad sui perditionem, Ecclesiam Dei pertinaciter conturbant, Evangelium Christi convertere volunt, serpunt ubique ut cancer, ut in errorem inducant, si fieri potest, etiam electos, dicentes impii in corde suo, & publicè: nolite credere Ecclesiæ definitionibus; sequimini vias nostras?

O inconsiderate! quid periclitor credendo definitionibus Ecclesiæ Romanæ? nihil. Quid è contrà incredulitate mea non periclitor? innumera periclitor mala; nam etiamsi mirabilia magna facerem, & corpus meum in servitutem redigerem, quid mihi sine fide prodesset? None per arctam talis poenitentiae viam me in perditionem ducerem? Nonne jam iudicatus essem, & in proprio iudicio condemnatus? Quare? quia sine fide impossibile est placere Deo.

Deploranda ergo schismaticorum rebellio. Sed, ò beata nimis fidelium obedientia! Ista enim est tuta & brevis ad gratias singulares & ad salutem via. Quidni & ego Ecclesiæ Romanæ fidelis essem usque ad mortem?

¶ Sed tandem, cælum & terra transibunt; verba autem Domini Jesu, qui est ipsa veritas, & qui loquitur in Ecclesia & per Ecclesiam, non præteribunt; transibo & ego, quantumvis incredulus essem; Domini autem triumphatrix veritas, in æternum permanebit; numquid damnatio incredulitati meæ debita præteriret? Heu! minimè. In æternum experirer quod nunc credere nollem; tunc præ angustia spiritus gemens, dicerem semper & invitus, sed heu! frustrà; ergò erravi corde & gravi corde.

Domine Jesu, qui venisti à Deo magister, & qui viam Dei in veritate doces, confirma me in ver-

bis tuis, & in fide Romanæ Ecclesiæ; da mihi, quæso, ut sim docibilis corde ut parvulus; væ mihi, si aliquando deficeret fides mea; adjuva incredulitatem meam. Approbo quidquid Ecclesia Romana approbat: anathematizo quidquid illa anathematizat: abrenuncio spiritui erroris, & Angelo satanæ, qui sæpè transfiguratur se in Angelum lucis, ut incautos decipiat, & incredulos seducat & obduret; profiteor coram te & omnibus viventibus, quòd firmiter credam quidquid Romana Ecclesia hactenus docuit & deinceps docutura est; & quidem, in eodem sensu in quo illa, quam tu ipsa veritas regis & reges usque ad consummationem sæculi, illud intelligit & intellectura est. Adauge fidem meam; paratus sum, & non sum turbatus in carcerem & in mortem potius ire, quam ab illa vera & Apostolica fide, quam ore & corde profiteor, deflectere. Da mihi, supplex oro, ut in hac fide fortis usque in finem perseverem. Quinimò, ò Domine Jesu, qui loqueris in nobis, & qui ex ore infantium & lactentium perfecisti laudem, ut destruas inimicum & ultorem; da mihi os & sapientiam, cui non possint resistere omnes adversarii tui, & qua inobedientes, si locus sit, viriliter redarguere valeam, eosque in veritatis viam reducere.

Verum, ò anima mea, vivis ex fide sicut justus? Pensa & iterùm pensa quòd fides sine operibus mortua sit; væ tibi, si voce fatens Christum, eum factis neges! Nonne Regina Austri, ipsi ethnici & pagani surgerent adversus te in magna constantia, condemnantes te in die iudicii? Absit. Igitur opere comple quod fide tenes, ne de ore tuo iudicaris.

REFLEXIO XXVI.

Horæ canonicæ.

Recitare debes horas canonicas dignè, attentè, studiosè, & devotè. (a)

Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma: spiritus est vadens & non rediens, & caro concupiscit adversus spiritum; attamen, quoties, dum psallo in conspectu Angelorum, vagatur mens mea, aret cor meum, quia vim in illud non facio ut sim attentus & devotus, quia dilexi verba præcipitationis, lingua dolosa, & quia dedi locum diabolo, id est, distractioni? qua fronte me audiri postulo à Deo, cum me ipse non audiam? (b) Omittere officium absque causa est peccatum mortale; sed recitare illud cum distractionibus, directè vel indirectè voluntariis, quid est? prophetiza anima mea, simul & time.

Insuper quid redolet inordinatio temporis & modi recitandi officium, nisi modicam fidem & amorem tepidum? Nonne peccati venialis macula me interdum coinquinat?

REFLEXIO XXVII.

Pia in choro residentia, & scientia cantus.

Quisquis non assistit Horis in choro non acquirit dominium distributionum, nisi excusetur infirmitate, vel justa & rationabili corporis necessitate, aut evidenti Ecclesiæ utilitate. (c) Beneficium propter officium. Si quis non vult operari, nec manducet. Præ-

(a) Conc. Later. 4. (b) S. Cyp.

(c) Trid. Ses. 24. de ref. c. 12.

terea, graviter reprehenduntur clerici tardè chorum ingredientiés, vel ante officium expletum exeuntes vel ibi confabulantes, &c. (a) Psallite Deo nostro psallite sapienter, inquit Propheta.

Nonne tamen absque interdum à choro absque rationabili causa? In verticem meum descendet fraus mea. Nonne blandior mihi in cantandis horis? Canonici à canendo nomen accipere dicitur. Laudo Deum distinctè, reverenter & devotè? (b) Quoties forsitan accepi fructus, quos non debuissim facere meos? Nonne Deus, qui novit abscondita cordis, & qui vult adorari in spiritu & veritate, requiret illos?

Quoties, ob præcipitantiã & nauseam, recito versum meum, nondum integrè absoluto, nec à me audito sociorum versu, nec in medio versuum spirans; quinimò abscindens interdum syllabas? Quoties denique accidit, ut chorum non ingrediar nisi tardè, & ut hinc exeam ante expletum officium? Quid hoc sapit nisi Canonum contemptum, mercenariorum morem, tepidum gloriæ Dei zelum, pusillorum scandalum, &c.? Nonne & ego reprehenderem operarium quem conduxissem, quique in vineam meam non nisi tardè iret, & inde recederet nondum expleto solito opere? Ita sanè; cur ergo me ipse non reprehendo? Sed tandem Deus ultionis reprehendet me. Præterea scio cantum planum, ut cantus & soni graves sint & pii, & ut ad pietatem auditores excitentur? (c) O homo modicæ fidei!

REFLEXIO XXVIII.

Missæ sacrificium.

Accipite, & comedite. Probet autem seipsum homo,

(a) Clem. 1. & c. dolentes de Miss. cel.

(b) Trid. Ses. 24. de ref. c. 12. (c) Conc. Mediol.

& sic de pane illo edat, & de calice bibat; qui enim manducat & bibit indignè, iudicium sibi manducat & bibit. Oportet ut non solum præpares te ad devotionem ante communionem; sed ut etiam te sollicitè conserves post sacramenti perceptionem, (a) ut gustare possis quàm suavis sit Dominus.

Verùm quoties, præ falsa humilitate, & quò liberius secundùm carnem vivam, me elongo ab altari & à throno gratiæ? Quoties panem Angelorum, tantùm levissimum cibum, fastidio? Quid sapit illa protracta nimis Missæ celebratio, nisi contemptum, scandalum, sterilitatem animæ, & proximam mortem? Nisi enim manducaveritis, dicit bonus Pastor, non habebitis vitam in vobis.

Qua devotione perago sacrosanctum Missæ sacrificium? Nonne, quia cursim, & perfuntoriè incumbo tùm præparationi ad Missam, tùm celebrationi ipsius, tùm gratiarum actioni, fame pereor in ipsa mensa Domini, aret cor meum, & est anima mea sicut terra sine aqua in ipsis fontibus Salvatoris? Nonne imbecillis & dormiens, periclitor multùm ne reus corporis Domini tandem fiam? Horrenda catastrophe! Terribilis exitus, si perceptio corporis Christi veniret mihi in iudicium & condemnationem! Cur ergo meipsum accuratius non probe, & in actualem animi devotionem non incumbo?

Quo fine celebro? An magnificandi Dominum? An turpis lucri & respectus humani gratia? Respondeat cor meum.

REFLEXIO XXIX.

Sancta mysteriorum Dei dispensatio.

Sancta sanctè tractanda sunt. Si Dominus ego sum,
(a) *Imit. Christ.*

dicit Deus exercituum, ubi est honor meus? ad vos o sacerdotes.

Hoc fateor. Sed qua devotione distribuo fidelibus sanctissimum Christi corpus, & tracto alia divina mysteria quorum dispensator sum? An molestè, an hilariter? An usu, an affectu? An pura intentione? An torpida? An sanctè & ferventer, an tepidè & perfuntoriè? An vero, an ficto animo? Nonne fidelem dispensatorem, hilarem ac sincerum datorem diligit Deus, ut in omnibus honorificetur in ædificationem corporis Christi? Quoties tamen hac mea rerum sacrarum indigna tractatione inhonoro Deum, scandalizo pusillos, ipsosque Paganos? Quid ergo de me sentia, servus nequam? An ignoro eum maledictum vocari qui facit opus Dei negligenter?

REFLEXIO XXX.

Reverentia Ecclesiis exhibenda.

T*emplum Domini sanctum est; domus Dei locus orationis. Sanctuarium meum metuite, ego Dominus.*

Qua ergo devotione introeo in domum Dei? Quo timore adoro eum ad templum sanctum eius? Dominum benedicere jubeor ego qui sto in atriis & in domo Domini; sed quomodò eum hic honoro? An corde, an labiis tantùm? Paveo ad ejus sanctuarium, juxta eam quæ illud decet sanctitudinem? Nonne scandalizo pusillos, & ipsos laicos; eosque, garruens, distraho in hoc orationis loco? Unde fit ut non dijudicem domum Domini? Non possum sic excusare excusationes: locus iste sanctus est, & ego nesciebam. Undè ergo accidit ut tam parum paveam? Heu! nimirum quia paulatim deficit fides mea, & quia præ arida consuetudine; & turpi interdum lucro, in templum intranti, vlescit mihi terribilis

ille locus. Obstupescite cœli super hoc! Cur ipse non stupesco, ego reus?

REFLEXIO XXXI.

Rituum & canonum observatio.

Qui timet Deum nihil negligit. Nota unum, aut unus apex non præteribit à lege, donec omnia fiant. Omnia ergo honestè & secundum ordinem fiant. Ama, & fac quod vis, inquit D. Augustinus.

Sum in modica fidelis? an ea sperno? Observo cæremonias & rubricas, simul & canones ac statuta dioceseos circà vestem clericalem, tonsuram, comam, modestiam, frugalitatem, & alia hujusmodi, sivè fugienda sivè observanda? Quid mea mihi objicit conscientia? Væ mihi, si ex transgressione horum rituum & canonum, qui vitæ meæ regula extant, oriatur contemptus, scandalum, &c. Nonne adsunt? Nonne saltem in modico iniquus, in majori serius aut ocysus iniquus ero? Dominus locutus est: heu! nonne id & ego expertus sum? Quid nunc facere volo? Si rem grandem mihi concilia & statuta dicerent, ecce facere deberem; sed quanto magis cùm dicitur mihi: *Sis in modico fidelis; caput inclina quoties pronuntiatur nomen Jesu, Mariæ, Patroni Ecclesiæ tuæ, & Sancti de quo fit officium, &c. eandem fidelitatem observa circa alias rubricas: hoc fac & vives?* Nonne ergo inexcusabilis sum, si his desim?

REFLEXIO XXXII.

Imitatio Christi, & vita spiritualis.

Ego sum via, veritas, & vita. Qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vitæ, dicit Dominus. Undè Apostolus, imitator Christi, sic glo-

riatur: vivo ego, jam non ego: vivit verò in me Christus.

Ecquis debet esse magis conformis imagini Christi, quàm ego qui ejus minister sum? Studeo ergo, ejus exemplo, esse fervens, sanctus, mitis & humilis corde, zelator animarum, proficere sapientia & gratia? In hoc tamen positus sum, ut semper sentiam in me quod & in Christo Jesu. Qua alacritate inspirationibus ejus ad perfectiora vocantis respondeo?

Enim verò, quale est cor meum erga exercitia spiritualia? An jucunda mihi sunt, an molesta? impendo libenter solitudini, orationi, meditationi, lectioni, examini, puritati conscientiæ, cordis & mentis? Cogito frequenter & piè de Deo? Delector & gaudeo in Jesu, & Deo salutari meo? mortificor propter illum, non quidem tota die, sed saltem interdum per diem? O quàm libenter hoc sacrificium justitiæ, has oblationes, hæc medullata holocausta acceptaret! O quàm admirabiles ascensiones dispo-neret in corde meo! Heu! hæc omnia exercitia, eorumque unctiones fastidio, quia usum non habeo, & quia non diligo Jesum Christum. Quid redolet illud fastidium? Quid vaticinatur? Ipse viderim.

REFLEXIO XXXIII.

Bonum exemplum.

Nihil est quod alios magis ad pietatem assiduè instruat, quàm eorum vita & exemplum qui se divino ministerio dedicarunt, &c. (a) Unde lucere jubentur, ut glorificetur Pater cœlestis, & edificentur fideles.

Quæ cùm ita sunt, numquid sum bonus odor Christi, & exemplum fidelium, an lapis offensionis & petra scandali? Quid respondet cor meum? Non-

(a) *Trid. Ses. 22. de ref. c. 1.*

ne accidit ut non modò non faciam modestiam meam coram omnibus hominibus notam, sed è contra, communicem peccatis alienis, sive verbo, sive gestu, sive incessu, & mille aliis indecoris modis? Proh scelus! Parumne est quòd iniquitates meæ, sicut onus grave gravata sint super me? Quid est quòd alienis graver?

O Jesu! à peccatis alienis parce servo tuo. Concede mihi, ut in spiritu sanctificationis sim deinceps coram te & hominibus lucerna lucens & ardens.

REFLEXIO XXXIV.

Munia pastoralia.

Interroga majores tuos, & dicent tibi: Rectorem te possuerunt? Noli extolli; sed cum timore ministerium tuum, humeris Angelicis formidandum, imple; vigila, in omnibus labora, opus fac Evangelistæ. Durissimum judicium his qui præsent, fiet. Anima pro anima, dens pro dente. Quis est ille pastor auiciens, qui auditionem Domini jam non timeat?

Quamvis soliùs Dei sit suscitare sibi sacerdotes fideles & Pastores juxta cor suum, qui facti forma gregis ex animo, ducant eum ad pascua vitæ æternæ; nonne tamen mendicatione, favore, sinistra resignatione, turpis lucri, quietis, & vanitatis gratia, vel seductrici erga parentes affectu effrænatus suscepti animarum curam? Nonne scientia, Dei spiritu, legis & animarum zelo vacuus? O pauperes greges dispersi, & jam jam à lupis vorandi! Quis medebitur vobis? Quis & cæco pastori medebitur mihi?

Quòd ignorat medicina, non curat. Satago ergo scire & callere munia & onera ministerii mei? Ars artium est regimen animarum. Verùm licet in horum scientiam incumbam, sum ne in hæc fidelis?

Pascere jubeor qui in me est gregem Dei; sed quo zelo inardesco erga animas mihi commissas; pretioso sanguine agni immaculati redemptas, & quorum sanguis de manu mea est requirendus? Sum pastor bonus, an mercenarius, & idolum pastoris? Speculatorem dedit me Dominus domui Israël; sed vigilò? habeo oculos antè & retrò? Verùm si præsens sim corpore, nonne spiritu absens sum? Numquid non sum canis mutus, & cæcus speculator, videns vana, dormiens & amans somnia: simulacrum, os habens & non loquens, oculos, & non videns, pedes, & non ambulans? Væ mihi, si jussus annunciare incessanter populis scelera eorum, ignavè tacuero!

Curationem quidem non exigor, sed curam. Incumbo cognoscere oves meas? Offero pro his Missæ sacrificium, secundum mensuram reddituum meorum? Pasco eas, saltem diebus dominicis, verbi divini prædicatione, (a) facilitate & brevitate sermonis? Catechizo affectu paterno & in spiritu lenitatis infantes & rudes? Prædico meipsum, an Jesum Christum? An turpis lucri gratia, an parandi Domino plebem perfectam? An verbo & lingua tantum? An opere, veritate, & exemplo? Væ mihi si adulterem verbum Dei! Nonne illud adultero?

Administro ovibus meis sacramenta, quoties indigent, & rationabiliter illa petunt? Sum fidelis dispensator sacramentorum, an dissipator, dando sanctum canibus? O quam multi ministri, sacrilegiis coperti, gement & ululant in inferno ob projectas ante porcos margaritas! Væ mihi, si hoc exemplo edocutus, & iniqua miseratione adhuc commutis, sacramenta à canibus conculcari sinò!

Discite à me quia mitis sum corde, dicit prin-

(a) *Trid. Ses. 5. de ref. c. 2.*

ceps Pastorum, Christus. Verum habeo & adhibeo illum spiritum lenitatis, quo ipse, & Pastores juxta cor ejus, usi sunt ad alliciendas & lucrandas animas? Paratus sum omnibus ovibus omnia fieri? & pro eis, si necesse sit, animam meam ponere, ut omnes salvas faciam? Eligo tempus & momenta oportuna, simul & modum salutarem, ut fructuosa sit correctio facienda? Scio dissimulare, saltem ad tempus, minus peccatum, ad præcavendum majus? Quo fine corripio delinquentes? An in odium peccati, an in odium ipsorum delinquentium? Nonne facile credo susurris, in populo discordias & schismata disseminare paratis? Si non habeam hunc spiritum lenitatis fluentem lac & mel, illamque Dei sapientiam suaviter omnia disponentem, quonam ausu puto & ego quoddam spiritum Dei habeam? Verè nescio cujus spiritus sim. Non in commotione Dominus. Patientia ergo mihi necessaria est. O! si haberem charitatem Dei, haberem & patientiam: quia charitas patiens est & benigna.

Attamen si ob delinquentis contumaciam, & delicti gravitatem virga opus fuerit, adhibeo tunc cum mansuetudine vigorem, cum misericordia iudicium, cum severitate lenitatem, ut cum asperitate disciplina salutaris & necessaria conservetur? (a) Erro sanè si non efficiam ut hoc temperamento misericordia & veritas obviant sibi, & ut justitia & pax invicem osculentur. Ecquid, si contra fideles mihi commissos levi de causa litigem? ego qui sum angelus pacis, ego qui sic quotidie oro: *Extingue flammam litium, ne litis horror insonet*? Nonne debeo vincere in bono malum? Ita sanè, ut quondam gloria-ri queam: cum his qui oderunt pacem, eram pacifi-

(a) *Trid. Ses. 13. de ref. c. 1.*

cus; cum loquebar illis, impugnabant me gratis.

Numquid pauperum, aliarumque miserabilium personarum paternam curam gero? (a) Impendo in hos pauperes, præsertim ægrotos & verècundos, vel in alios pios usus, partem fructuum honestæ sustentationi superfluum? Quid timeo, si non timeam ista formidolosa verba, nimirum: *esurivi, & non dedistis mihi manducare, &c. Lac comedabitis, & lanis operiebamini, gregem autem meum non pascebatis, &c. Discedite in ignem æternum.* Nonne hi pauperes quos occidi, quia hos non pavi, stabunt in magna constantia adversum me?

Ut autem multos lucrificam Jesu Christo, concilio mihi suaviter & fortiter fiduciam & benevolentiam animarum, tanquam firmissimum ministerii mei fundamentum, & efficaciorum consummationem? Si in earum charitate radicatus firmatus non fuero, aërem verberabo.

Ploro idemtidem inter vestibulum & altare pro peccatoribus derelinquentibus legem Dei, ut fiam in tempore iracundiæ reconciliatio? Nonne memini me ex hominibus assumptum esse, ut offeram dona & sacrificia pro me & pro populo? Quidni ergo satago fungi sacerdotio, & habere laudem in nomine ipsius?

Doceo obstetrices formam baptismi? Diligo decorem domus Dei, sacrarii, ornamentorum, fontis baptismalis, vasorum sacrorum? Renovo idemtidem species Eucharistiæ? Huc spectant munia mea.

Nonne me piget visitare infirmos & moribundos? Ita sanè. Verum, si præ ignavia mea pereat infirmus, propter quem Christus mortuus est, nonne erit anima mea pro anima ejus?

Intersum collationi de casibus conscientia sin-

(a) *Trid. Ses. 23. de ref. c. 1.*

gulis mensibus juxta statuta dioceseseos faciendæ? Qui superiorem spernit, ipsum Deum spernit.

Curo ut fundationes & pia legata impleantur; ut redditus fabricæ & sodalitatum non dissipentur; & ut statuta dioceseseos observentur? Quid deterius, si ego ipse fundationes & legata tepore, ignavia, & respectu humano negligere, si Missarum mihi commissarum celebrationem ad longius tempus, præter rationabilem fidelium voluntatem, protraherem, si dioceseseos statuta frontosa temeritate transgrederer? Nonne Deus requireret ista?

Invigilo ut præceptor suo fungatur officio? Adimpleo onera beneficio meo annexa, scilicet, vel celebrandi Missas talibus anni diebus, & in quibusdam statutis Ecclesiis & altaribus, vel suppeditandi ornamenta, & alia hujusmodi? Nonne sentiens commodum, & onus sentire debeo?

Utor, ut bonus paterfamilias, agris beneficio meo annexis, an ut dissipator? Incumbo reparationibus quibus indigent? Curo pariter reparationes modicas domui presbyterali faciendas?

Heu! quot munia! quot pericula! O quam verè dictum est: *Interdum dominatur homo homini in malum suum!* (a) Unde sic concludit D. Chrysostomus: *miror an fieri possit ut aliquis ex rectoribus sit salvus.* Unde ergo fit ut animarum formidandum regimen adèd ardentè ambiatur, tam fœdè mendicetur turmatim? Ubi sunt Gregorii, Martini, & alii sanctissimi viri, qui quamvis à Deo vocati, fugiebant, & in speluncis latebant, ne onus & honorem susciperent?

Domine Jesu! da mihi intellectum; scio quia puer ego sum, nesciens loqui; infirmus nimis & im-

(a) *Eccle. 8. v. 9.*

becillis sum ut loquar ad Pharaones & incircumcisos corde: igitur, ne permittas ut temerè mihi sumam honorem. Sciens tamen quòd infirma mundi eligas ut fortia quæque confundas, oro te ut doceas me facere voluntatem tuam; si vocaveris me respondebo tibi: ecce ego, adsum, mitte me; & quoniam dixisti: non estis vos qui loquimini, sed spiritus Patris vestri qui loquitur in vobis; da mihi os & sapientiam, ut sim pastor juxta cor tuum, & exemplo tuo libentissimè impendam, & superimpendat ipse pro animabus mihi commissis vel committendis.

REFLEXIO XXXV.

Munia Syndicorum.

Qui benè præsumt presbyteri, duplici honore digni sunt; sed vae speculatoribus cæcis, & quocumque ignorant blasphemantibus! vae illis Præpositis per quos scandalum & abominatio desolationis veniunt in locum sanctum, & in eo stant!

Quatenus ergo Syndicus sum, aut Præpositus communitatis ecclesiasticæ, vel capituli, dō operam ut sancta sanctè tractentur? Estne apud me acceptio personarum? Præsumne verbo & exemplo, si videns prævaricantes, erubesco dicere *non licet*, eosque corripere; si ipse ego petra scandali, delinquere faciam clericos, quos ædificare debeo? Quid sum? nefandus prævaricator.

Numquid tueor jura & emolumenta communitatis? Si ad hæc omnia juramento teneor, quid sum si his desim? perjurus. Sed o quantam malorum vim in caput meum struo?

REFLEXIO XXXVI.

Modus agendi bonum.

*Quod justum est justè persequere, & dignè Deo...
Ego justitias judicabo, dicit Dominus.*

Verùm, perago omnia opera mea, præsertim proprii status in gloriam Dei, cum fervore, in spiritu & veritate, in unione intentionum & meritorum Christi? Facio alacriter, prompto animo, & constanter omnia honestè, secundùm ordinem, locum & modum? In hoc consistit gloria filix regis, testimonium bonæ conscientix, meritum actionum mearum, sanctificatio mea, corona mea. Quid ergo sunt opera mea his adjunctis destituta? paleæ ad comburendum igni. Quid inveniam in manibus meis? nihil. Postquàm enim jejunavero, prophetavero, mirabilia magna fecero, & dæmonia ejecero, Deus hæc sacrificia non aspiciet; postquàm seminavero multum, nihil, aut parum inferam. Quid tandem audiam, nisi ista terribilia verba: *Et tunc confitebor illis, quia non novi vos; vestris enim obsequiis vos inhonorastis me: jam mercedem accepistis. O stulti divitiarum viri, non invenio opera vestra plena coram me; quia ergo nudi, cæci, miseri, & miserabiles estis, discedite à me; thesaurizastis vobis, non thesauros in cælis, sed iram meam in hoc novissimo die. Nescio vos, in æternum discedite.* O horrendum! Quare ergo non vereor omnia opera mea? Quid est cur non satago operari secundùm beneplacitum & exemplum Christi, qui benè omnia fecit?

Domine Jesu, da mihi intellectum, ut sciam omnia facere in gloriam tuam, in spiritu & veritate, honestè, ordinatim, & constanter; hanc puram intentionem tibi placendi, tibi que in spiritu, honestè & ordinatim serviendi omnibus diebus meis, renovabo

non solum diluculo, verùm etiam in principio, & decursu omnium operum meorum. Confirma me in hoc proposito, quod operaris in me, ò magister bone, ut per misericordiam tuam audire quondam possim hoc melifluum verbum: *Euge serve bone quia in pauca fuisti fidelis, quia conscientia bona, fide non ficta, ac in simplicitate cordis tui ambulasti coram me cunctis diebus vitæ tuæ, intra in gaudium Domini tui.*

REFLEXIO XXXVII.

Novissimorum recogitatio.

Cogitationes hominum vanæ sunt; populi meditantur inania; ipsius sanctuarii lapides dispersi sunt in capite omnium platearum, & quoniam diminutæ sunt veritates à filiis hominum, & nullus est qui recogitet corde, hinc fit, ut desoletur terra, ac deficiat sanctus in ipso sanctuario, in ipsa sanctorum terra.

Nonne ipse erravi sicut ovis quæ periit, quia ad cor numquàm redeo, & quia abhorreo ab illa solitudine in quam Deus vocat & ducit homines bonæ voluntatis, ut loquatur ad cor eorum eloquia ignita, eosque repleat spiritu sancto? Hinc miserè accidit ut non degustem, quin potius respuam veritates venturi sæculi, ut numquàm sapiens, nec novissima providens, totam vitam tepidè transigam, quasi nunquàm moriturus; hinc accidit ut non intelligam, comparatus jumentis insipientibus quibus non est intellectus; & ut, licèt sim in honore, sciens bonum & malum, semper tamen vagans, vadens, & non rediens, vanisque distractus curis, periclitèr quotidie. Proh cæcitas mea! O si memorarer novissima mea! an peccarem? O si vita mea esset abscondita in Christo cum Deo, quàm parum saperem quæ sunt super

terram! Quàm fervens essem spiritu! Nonne essera ad mortem semper paratus?

Sed saltem provideo interdum novissima mea? Reversus identidem in me, dijudico strictè meipsum? Habeo in mente annos æternos, an inania & fabulationes? Descendo in infernum vivens, ut non descendam moriens? Curo habere semper lucernas ardentes in manibus meis? Heu mihi! id parùm satego. Si ergo animam meam nunc repeterent à me, ubi parerem? quò irem? O insipiens! hæc & alia nunquàm, aut vix recogito corde? Estne cura salutis, & tintor Domini ante oculos meos? Verùm si stupiditatem meam nunc cognoscens, ferventiùs deinceps non vigilem, quid sum? quid ero?

His & aliis animo recogitatis; si cognoscas te profecisse, gratias age Deo qui dedit tibi victoriam per Jesum Christum; si verò sentias te defecisse, cave ne animo concidas, vide in quo peccaveris & frequentius pecces, & erubescens age pœnitentiam, respiscere stude, & remedium adhibe; scito quid desit tibi, alacriùs labora ut bonus miles Christi; persequere fortius inimicos tuos; aggredere præsertim vitium illud ad quod proclivior es, nec convertaris donec deficiat, confide in Domino qui docebit manus tuas ad prælium; quapropter leva sæpè in cælum oculos tuos, unde veniet auxilium tibi, veniet & victoria.

Sed interim præpara animam tuam ad confessionem, & animi dolorem; fidelis est Deus, ut remittat tibi peccata tua.

NERVOSA CONSIDERATIO

ad excitandum de peccatis dolorem.

Scriptum est: nullus est qui agat pœnitentiam su-

per peccato suo, dicens: quid feci? Hac horrenda nimis desolatione desolatur & perit anima mea; quia non recogitavi corde.

Verùm, in te nunc reversa anima mea, vide & recogita corde & in amaritudine tua, quàm malum & amarum sit reliquisse te Dominum Deum tuum!

I. Quid feci, infelix ego homo? Peccavi Domino; peccavi Deo Sancto, Sancto, Sancto, altissimo super omnem terram; peccavi Domino, qui solus est bonus, Regi sæculorum immortalì: eum servire feci iniquitatibus meis. Proh scelus! malum feci coram illo qui est Sol justitiæ & candor lucis æternæ; propter pugillum ordeì offendi Rêgem Regum, cujus majestate repleta est terra; huic nolui servire, frontosè dicens: non serviam; Dominum meum postposui villissimæ voluptati & ipsi satanæ. Proh abominatio!

O magne Domine, & laudabilis nimis! quàm parùm te amo! Quàm parùm te cognosco, ò pulchritudo & bonitas antiqua! Noverim te, dilecte mi, ut indè cognoscens abominationem peccatorum meorum, dicam semper ex abundantia cordis mei: quis dabit oculis meis fontem lacrymarum, & plorabo die ac nocte? O Jesu, qui convertis rupes in fontes aquarum, da ut peccatrix anima mea tristis sit usque ad mortem propter te summè amabilem.

II. Quid feci? Deum qui me genuit dereliqui: oblitus sum Creatoris mei; dereliqui fontem aquarum viventium Dominum, ut foderem mihi cisternas dissipatas quæ continere non valent aquas; Deum, qui me ut filium enutrivit & exaltavit, sprevi; ego dissipator mysteriorum ejus; ego dux ejus, notus & amicus ejus, magnificavi super eum supplantatio-em. Obstupescite cœli super hoc! O monstruosa ingratitude mea! Quis mihi hoc tribuat ut magna sit velut mare contritio mea? Eja fletum deducite oculi

mei, liquesce anima mea amoris igne, præ dolore deficiat propter Deum qui dilexit te & benefecit tibi, & quem, heu! tu prævaricatrix adèd graviter offendisti.

III. Quid feci? Persecutus sum Dominum Jesum ego Minister & Angelus ejus; ego Dominum gloriæ crucifixi in monte Calvariæ; quid vilius! Ego millies postea, rursus mihi metipsi crucifixi Filium Dei; quid crudelius? Et adhuc vivo? & adhuc doloris gladio non scinditur cor meum? ò cor meum non cor! ò cor saxi & ferro durius.

Sed dic anima, misera anima mea, quid fecit tibi Dominus Jesus? quid molestus fuit, aut in quo contristavit te, ut eum tu contristares & crudeliter crucifigeres? Quidni saltem plangis, quasi virgo placenti amaro, ò anima mea?

IV. Christus factus est pro me maledictum; peccata mea portavit in corpore suo, super lignum oportuit illum pati, ut me Deo Patri in sanguine suo reconciliaret; quia præter eum nullus erat qui redimeret, neque qui salvum faceret.

Inde cognosco, ò Jesu pro me crucifixe, cognosco quàm gravia sint vulnera mea, pro quibus necesse est te Dominum Christum vulnerari: (a) Sed heu! si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet? O Angeli pacis, qui ad hoc spectaculum amarè flevistis, amarè nunc flete, quia ego super meipso non fleo; impetrate mihi hanc aquam.

V. Dominus Jesus, videns civitatem flevit super illam; prævidens scelera ingratorum hominum; quorum primus ego sum, cœpit pavere & tædere in hortu, factus est in eo sudor: sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram. Propheta regius vix crimen ag-

(a) S. Bern.

noscit, statim laborat in gemitu suo, lectum & stratum suum lacrymis per singulas noctes rigat; Maria Magdalena, olim peccatrix, sed in se reversa, diligit multum, lacrymis præ dolore pedes Domini rigat sollicita; Apostolus Petrus tota vita amarè flet; & ego qui eundem Dominum nefandius & sæpius offendi, non recogito peccata mea in amaritudine animæ meæ! & ego rideo aut ad summum vix doleo! Undè hoc monstrum? Quousque me patietur Dominus, & me sustinebit terra?

VI. Peceavi! & dixi insipiens in corde meo: quid mihi accidit triste? Væ mihi! Quid accidit? millia infortunia, tenebræ intellectus, duritia cordis, conscientia lubrica, effrænatio peccandi libido, frequentiores lapsus in vitia, gratiæ jactura, periculum imminens & pessimæ mortis, & perditionis æternæ. Hic est fructus, infelix fructus quem habeo in illis in quibus nunc erubescere debeo, finis ergo illorum est mors & secunda mors.

Vide nunc anima mea, vide quid accidit & accidet; enim verò, nonne secundum impœnitens cor tuum thesaurizas tibi iram Dei in die judicii? Nonne meritò contra te jam exardescet, sicut ignis, ira ejus? Nonne ducens in bonis dies tuos, nec unquam pœnitens corde, in puncto ad inferna descendes? Nonne in æternum in hac flamma cruciaberis? Agnosce quàm grave sit peccatum; quandoquidem Dominus, cujus misericordiæ à sæculo sunt, æterno igne unum peccatum mortale punit. Disce indè redire ad cor, confundi, dolere, conteri, & plorare die ac nocte, ne præ angustia in æternum & frustrà in inferno gemas.

Absit à me tanta cœcitas, tantaque duritia, & quoniam iniquitatem meam nunc melius ego cognosco, dixi: nunc cœpi.